

Ольга Яловенко

Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
(Умань, Україна)

**СВОЄРІДНІСТЬ ПЕРЕДАЧІ ТРАНСКУЛЬТУРНОЇ
ІДЕНТИЧНОСТІ ПЕРСОНАЖА ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ТВОРІВ Д. ЛАГІРІ
(ІМЕНУВАННЯ ГЕРОЇВ ТА МОВА ЯК ОЗНАКА ГІБРИДНОСТІ)**

Для того, щоб виявити «індійське коріння» в структурі текстів Д. Лагірі, варто звернутися до ключового елементу її образної системи – до системи імен. В самій системі імен присутня дифузність, оскільки в Індії особа завжди мала два імені: домашнє (pet name) для найближчих родичів та офіційне (good name) для всіх інших. Дифузність пояснюється вірою в магічні якості імені. Так дитину оберігають від зурочення та злих духів. Символічна ономастична «гра», основана на звичаї називання, присутня в романі «Тезка» («The Namesake», 2003). Авторське порушення традиції називання сигналізує про осмислення власної ідентичності автора. Саме у відмінностях традицій називання в Індії та США яскраво демонструється проблема культурної пріоритетності. Акт називання є вельми значущим, оскільки торкається сутнісних характеристик особистості.

Ім'я постає важливою транскультурною проблемою роману, адже охоплює три культурні дискурси: російський, індійський та американський. Головного героя називають на честь російського класика Миколи Гоголя, але в романі Гоголь – це не прізвище, а ім'я. Слідуючи індійським традиціям, батьки дають немовляті домашнє ім'я, яке називається «дакнам» (ім'я, яким називають людину друзі, родичі та інші близькі люди). «Дакнам» використовують лише в домашній, невимушений атмосфері; воно нагадує про дитинство та про те, що життя не завжди серйозне, складне та офіційне.

Людина, яка має офіційне ім'я та «дакнам», зазвичай поєднує в собі декілька осіб та має декілька іпостасей.

Етнічні мовні стереотипи простежуються у повісті «Хема і Каушик»; вони позначають не лише головну проблематику письменниці, а навпаки, постають у розгорнутій полісемічності і становлять стрижень сюжетної лінії. Дотримуючись індійських традицій, матір Каушика героїня називає Парул-ді, додаючи закінчення «ді» на індійський лад. Цікаву позицію займає батько Каушика і пропонує свій варіант – «КД», скорочену форму Каушик-дада. В цьому плані образ Каушика характеризується подвійністю: з одного боку, його називають по імені, а з іншого – використовують незрозуміле для нього «дада». Каушик згадує: «I found the nickname inane, but my father seemed proud of it, and it was preferable to Chitra's alternative»¹ [1, 397].

Важливим культурним кодом системи імені постає в оповіданні «Тільки гарне». На відміну від батьків, їхні діти Судха та Рахул підкреслюють свою національність лише формою звернення (замість «мати» і «батько» кажуть «ма» і «баба», а «сестра» змінюється на «діді»). Рахул та Судха, іммігранти другого покоління, не хочуть бути «копією» батьків. С. Хантінгтон у цьому плані зауважує, що діти іммігрантів «віддані винятково тій країні, де народилися самі, а не їхні предки» [2, 393]. Проживаючи в Лондоні, Судха звикає до того, що чоловік, звертаючись до неї, використовує пестливу та скорочену форму її імені Су.

У творчості Д. Лагірі антропоніміка виступає як інструмент самоідентифікації героїв. Система імені безпосередньо пов'язується з маргінальністю героя. Здатність до культурного «маскування» через топос імені дозволяє герою одночасно перебувати «тут» і «там» та скрізь вважатися «своїм».

Список використаних джерел:

¹«Мені це прізвисько здалось безглуздим, але мій батько, здавалось, пишався цим, до того ж це було краще за альтернативу Чітри»

1. Lahiri J. Unaccustomed Earth / J. Lahiri. – New York, Toronto: Manotosh Biswas, 2008. – 331 p.
2. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон. – М.: ACT, 2003. – 868 с.